

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN AKREDİTASYON ALGILARININ ÖLÇÜLMESİ VE OKUR-YAZARLIK EĞİTİMİNİN PLANLANMASI¹

Geliş Tarihi: 29.02.2024
(Received)

Kabul Tarihi: 22.01.2025
(Accepted)

Sude ERDAL*

Hatice AYDIN**

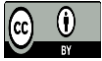
ÖZ

Yenilikte standardizasyonun önem kazandığı günümüzde kalite güvence sisteminin önemli unsurlarından biri akreditasyondur. Akreditasyon; kurum ya da kuruluşların yetkilerini, yeterlik ve güvenilirliğini onaylayan sertifikalı bir kalite güvence sistemidir. Üniversitelerde öğretim elemanları ve paydaşlar akreditasyon sürecine dâhil edilirken öğrencilerin, eğitimin önemli alıcısı ve değerlendiricisi olabileceği göz ardı edilebilmektedir. Oysaki akreditasyon başarısı için öğrencilerin de görüşlerine başvurulmalıdır. Bu bağlamda bu çalışmada amaçlanan; üniversite öğrencilerinin akreditasyon algısının ölçülmesi ve okuryazarlık eğitimlerinin planlanmasıdır. Bu amaç çerçevesinde nicel araştırma yöntemi ile Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi öğrencilerine yargısal örneklem yöntemi ile anket uygulanmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; öğrencilerin akreditasyon algıları Fakülte ve MYO (lisans-ön lisans) eğitim temelinde, yaş gruplarına ve cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir. Ayrıca Bandırma Onyedi Eylül Üniversite öğrencilerinin akreditasyon algısının orta ve yüksek düzeyde ve kalite değerlendirmesi algılarının kalite güvencesi algılarına göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

¹ Bu çalışma TÜBİTAK-2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Desteği Programı (2022-2.Dönem Başvurusu) tarafından desteklenmiştir.

* Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, Balıkesir, Türkiye, ssudeerdal@gmail.com., ORCID: 009-0007-3736-5643.

** Prof. Dr. Hatice Aydın, Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, Balıkesir, Türkiye, haydin@bandirma.edu.tr, ORCID: 0009-0007-3736-5643.

OPEN ACCESS

Anahtar Kelimeler: Akreditasyon, Akreditasyon Algısı, Akreditasyon Okuryazarlığı, Kalite Güvence Sistemi

Measuring Accreditation Perceptions of University Students and Planning Literacy Education

ABSTRACT

Today, where standardization has gained importance in innovation, one of the important elements of the quality assurance system is accreditation. Accreditation; It is a certified quality assurance system that confirms the authority, competence and reliability of institutions or organizations. While faculty members and stakeholders at universities are included in the accreditation process, it can be ignored that students can be important recipients and evaluators of education. However, for accreditation success, students' opinions should also be consulted. In this context, the aim of this research is; Measuring university students' perception of accreditation and planning literacy training. For this purpose, a survey was applied to the students of Bandırma Onyedi Eylül University with the quantitative research method and the judicial sampling method. According to the results obtained from the research; Students' perceptions of accreditation do not differ significantly based on Faculty and Vocational School (undergraduate-associate degree) education, age groups and gender. In addition, it was determined that the accreditation perception of Bandırma Onyedi Eylül University students was at medium and high levels and their perception of quality assessment was higher than their perception of quality assurance.

Keywords: Accreditation, Perception of Accreditation, Accreditation Literacy, Quality Assurance system.

GİRİŞ

Akreditasyon, uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca yürütülen çalışmalarını destekleyen bir süreçtir. Bir dış değerlendirici kurum, bazı kalite standartlarının bir yükseköğretim programı tarafından karşılanıp karşılanmadığını ölçmektedir. Bu standartlar, önceden belirlenmekte ve belli bir alana özgü olup belli belgelerle de desteklenmektedir (Ayvaz vd., 2016). Bu bağlamda akreditasyon süreci, iki şekilde karşımıza çıkmaktadır. Bunlardan biri kurum akreditasyonu diğeri ise program akreditasyonu şeklindedir. Kurumsal akreditasyon, iki veya dört yıllık olmak üzeredir. Program akreditasyonunda ise verilen eğitimin standart düzeyi, pratik hayata geçildiğinde gereken beklentiyi karşılayıp karşılamadığını ölçmektedir (Kılıçaslan,2020).

Türkiye’de program akreditasyonu veren ulusal kalite ajansları bulunmaktadır (Ayvaz, vd., 2016). Bunların bazıları Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK), Fen Edebiyat, Fen-Edebiyat, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakülteleri Öğretim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (FEDEK), Veteriner Hekimliği Eğitim Kurumları ve Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (VEDEK), Tıp Eğitimi Geliştirme Derneği (TEPDAK)Türk Psikologlar Derneği (TPD), Mimarlar Akreditasyon Kurulu Yönetmeliği (MİAK), Eğitim Fakülteleri Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (EPDAD), Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (HEPDAK), İletişim Araştırmaları Derneği (İletişim Eğitimi Değerlendirme Akreditasyon Kurulu (İLEDAK), Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (SABAK), Turizm Akademisyenleri Derneği Turizm Eğitimi Değerlendirme ve Akreditasyon Kurulu (TURAK) ve Sosyal Beşeri ve Temel Bilimler Akreditasyon ve Rating Derneği (STAR). Bu tür kuruluşlar farklı alanlar üzerinde akredite çalışması yapmaktadır. Akreditasyonun temelini bu kuruluşların belirlediği YÖKAK temelli standartlar oluşturmaktadır. Akredite olmuş kurum, karşıladığı standartları tutarlı bir şekilde devam ettirebilmelidir. Ancak kaliteyi güvence altına almayı sağlayan akreditasyonda, geleceğe etkileri bakımından standartların yükseltilmesinin gerektiği düşünülmektedir (Aktan ve Gencel, 2010; 143).

Yükseköğretim kurumları, standartların yükseltilmesi için sürekli bir çaba içindedirler. İç paydaş olarak öğrencileri hedef alan yükseköğretim kurumları, bu süreçte en önemli paydaşlarıyla iletişimde olmaları için bir elçi seçmektedirler. Bu elçi sayesinde kalite sürecini hızlandırma ve paydaşlarının gereksinimlerini karşılayabilmektedirler. Bu durum, kurumdaki zayıf görünen programların güçlenmesi ve standartlarını yükseltmesi için önlem sağlamaktadır (Kavak,1999). Kurum ve kuruluşlar, akreditasyonun farkında olmalarına rağmen eğitimin parçası konumunda olan üniversite öğrencilerinin bu algı ile donatılmış olması gerektiğinin göz ardı edildiği düşünülmektedir. Oysaki üniversite öğrencilerinin üniversite hayatı boyunca aldığı eğitimleri ve uygunluk kapasitesini belirleyen kavram da akreditasyon olarak ifade edilmektedir. Bu konuda çalışma yapan üniversitelerde, açılan üniversite toplulukları ile gerekli destekler sağlanabilmektedir (Bandırma Onyedil Eylül Üniversitesi Kalite Koordinatörlüğü, 2024). Bu topluluklar sayesinde öğrenciler, iç paydaşlarla ilgili yapılandırmalarda görev alabilmekte ve kurum içerisinde bilgilenmenin artışını sağlayabilmektedirler. Fakat bilgi artışının üst düzeyde olmadığı düşünülmektedir. Oysaki üniversitelerin akredite olma durumu ve gelişimi üniversite öğrencileri açısından da önemlidir. Ayrıca kalitenin sürdürülebilirliği için ortak kavramlar dünyasına ihtiyaç olup belli konularda ortak hareket etmek gerekmektedir. Bu bağlamda, sürece öğrencilerin dâhil edilmesi ve kavramın öğrenciler tarafından bilinirliğinin daha fazla artırılması sağlanacaktır. Akreditasyon algısı oluşan ve okuryazarlık düzeyi artan öğrenciler, daha kaliteli eğitim ortamlarının oluşturulmasında etkileyici bir role sahip olacaktır. Öğrencilerin kalite beklentilerinin artması, kurumların kalite süreçlerini iyileştirici önlemlere yönelmesini teşvik edecektir. Böylece eğitim kurumlarının kalite güvence sistemi ve kalite değerlendirmesinin geliştirilmesinde öğrenci son derece önemli bir paydaş haline gelebilecektir. Öneminden yola çıkarak üniversite öğrencilerinin akreditasyon algıları ve okuryazarlık durumları (bilgileri) merak konusu olmuştur.

Bu çalışmada amaçlanan üniversite öğrencilerinin akreditasyon ile ilgili algısının ölçülmesi, algılardan oluşan algı haritalarının üniversitenin tüm Fakülte/MYO/Bölüm/Demografik özellikler bazında çıkartılmasıdır. Bu ana amaçtan hareketle akreditasyon algı seviyesi düşük olan öğrencilerin yer aldığı gruplarda akreditasyon okur-yazarlık eğitimleri gerçekleştirilmiştir.

Öğrenci grupları algı haritasına göre hangi ifade temelinde düşük seviyede algıya sahipse (kalite güvencesi ve kalite değerlendirme), o konuda bilgilendirme eğitimine verilmiştir.

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu kısımda; akreditasyon algısı ve okuryazarlığı ile ilgili bilgi verilmektedir.

1.1 Akreditasyon Algısı ve Okuryazarlık

Akreditasyon, bir kurumun kalite standartlarını asgari düzeyde tutulmasını ifade eden kalite güvence sürecidir (Herdman,2010). Kavram, Latince kökenli olup Fransızcadan dilimize geçmiştir (Doğan,1999). Bologna sürecinin sonucunda yükseköğretim kurumlarında başlanılan akreditasyon, eğitimin kalite güvencesini göstermektedir. Buradaki kalite güvencesi, kurumların iç ve dış yapısını düzenlemekte ve ilgili birimlerce düzenlemelerin denetlenip iyileştirilmesine olanak sağlamaktadır. Bu noktada kalite güvencesi ve akreditasyon kavramlarının birbiri ile ilişkili olduğu söylenebilmektedir. Akreditasyon; yetki, yeterlik ve güvenilirliğin onaylandığı sertifikalı kalite güvence sistemidir (Herdman, 2010, 3). Kalite güvencesi, bir yükseköğretim kurumu ya da programın kalite standartları ile uyum gösteren kalite süreçlerinin yerine getirildiği konusunda güvence sağlayan planlı ve sistemli işlemler ya da süreçler olarak ifade edilmektedir şeklinde açıklanabilir (Semerci, 2017: 1094). Akreditasyon aynı zamanda kalite değerlendirmeyi kapsayan bir modeldir. YÖK'e (2015) göre, kalite değerlendirme, bir yükseköğretim kurumunun/bir bölümün/bir programın eğitim-öğretim, araştırma ve idarî hizmetlerinin kalitesinin ölçülüp uygunluğuna karar verilmesi ve eğitim standartlarını en iyi şekilde değerlendirilmesidir. Eğitim kurumlarının kalite düzeylerinin standart seviyede olabilmesi için kalite güvencesi ve kalite değerlendirmesine önem vermeleri gerekmektedir. Bu anlamda temelde akreditasyonun kalite güvencesi ve kalite değerlendirmesi olmak üzere iki boyuta sahip olduğu söylenebilmektedir.

Okuryazarlık, ihtiyaç duyulan her tür bilgiye yazılı veya sözlü öğelerden ulaşmak ve ulaşılan bilgiyi algılamak, yorumlamak ve elde edilen bilgiyi paylaşmak için kullanılan etkileşim aracı olarak ifade edilmektedir

(Ateş ve Aşçı, 2021: 458). Bu bağlamda akreditasyon okuryazarlığı ise akreditasyon kavramı ile ilgili bilgiye ulaşma ya da söz konusu bilgiyi yorumlama süreci olarak ifade edilebilmektedir.

1.2. Literatür Taraması ve Araştırmanın Hipotezleri

Bazı çalışmalarda üniversite öğrencilerinin ve öğretim elemanlarının yükseköğretimde kalite göstergelerine ilişkin görüşleri değerlendirilmiş ve engelli öğrencilere eğitim hizmeti, öğrenci memnuniyet düzeyi, öğrencilere verilen önem, öğrenci başarılarının desteklenmesi, öğretme-öğrenme süreçlerindeki teknolojiler ve etkili iletişim en önemli kalite göstergeleri olarak belirlenmiştir (Özdemir, 2015; Yavuz ve Gülmez, 2016; Karakaya vd., 2026; Ertuğ, 2021). Bazı çalışmalarda akreditasyon sürecine katılan değerlendiricilerin akreditasyon algıları ve sürece ilişkin deneyimleri değerlendirilmiş ve öne çıkan algıların program eğitiminin gözden geçirilmesi, iyileştirilmesi, denetlenmesi, standartlara uyumlaştırılması ve değerlendirilmesi olduğu tespit edilmiştir (Günel vd.,2020). Eğitim bilimleri alanında yapılan bir çalışmada, eğitim fakülteleri öğretim elemanlarının akreditasyon sürecine hazır olma konusunda görüşleri incelenmiş, görüşlerin cinsiyet, unvan ve idari görev durumlarına göre farklılıkları değerlendirilmiş ve daha çok öğrenci boyutu yönünden akreditasyona hazır olduğu tespit edilmiştir. Çalışmada ayrıca görüşler; cinsiyet ve unvana göre “tesis, kütüphane ve donanım” yönünden anlamlı düzeyde farklılıklar gösterirken, diğer boyutlarda farklılık göstermemektedir (Erkuş ve Özdemir, 2010). Doğrudan akreditasyon süreçlerini değerlendiren çalışmalarda akreditasyon süreçleri daha çok sağlık, mühendislik vb belli bir alan ile sınırlandırılmıştır. Daha çok hemşirelik bölümünde eğitim alan öğrencilerin ve öğretim elemanlarının görüşlerinin değerlendirildiği çalışmalara da rastlanmaktadır (Şenol vd., 2018; Küçükkaya vd., 2021). Semerci (2017) ise akreditasyon algısı ölçeğini geliştirmeye yönelik bir çalışma gerçekleştirmiş ve akreditasyon boyutlarını kalite güvencesi ve değerlendirmesi olarak ortaya koymuştur. Literatür bir bütün olarak değerlendirildiğinde, çoğu çalışma eğitim alanı ve akademisyen görüşleri ve algıları ile sınırlandırılmıştır. Öğrencilerin akreditasyon görüşlerine başvurulmasına rağmen algılarının tespitine yönelik bir çalışmaya rastlanmamıştır. Akreditasyon algısı ve görüşlerini tespit etmeye yönelik çalışmaların çoğu belli bir alan özelinde

(eğitim, sağlık, vb.), daha çok akademisyen görüşlerini/algılarını belirlemeye yönelik olup nitel araştırma yöntemi ile geliştirildiğine de rastlanmıştır.

Literatür taraması ve araştırmanın amacı doğrultusunda cevap aranan hipotezler şunlardır:

H1: Akreditasyon algısı fakülte öğrencileri arasında farklılık göstermektedir.

H2: Akreditasyon algısı meslek-yüksekokulu öğrencileri arasında farklılık göstermektedir.

H3: Akreditasyon algısı ön-lisans ve lisan eğitim kademelerinde farklılık göstermektedir.

H4: Akreditasyon algısı öğrencilerin demografik özellikleri açısından farklılık göstermektedir.

2. ARAŞTIRMANIN METODOLOJİSİ

Bu kısımda, araştırmanın kapsamına ve yöntemine yer verilmiştir.

2.1. Araştırmanın Kapsamı ve Yöntemi

Bu araştırmanın kapsamına Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesinde eğitim alan öğrenciler dâhil edilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak yüz yüze görüşme tekniği ile anket uygulanmıştır. Konunun hassasiyeti ve uygun bilgiye sahip kişilerden oluşan örneklem oluşturabilmek nedeni ile öğrencilerin seçiminde yargısal örneklemden yararlanılmıştır. Yargısal örneklem, bir tür kolayda örnekleme olup örneklemin araştırmacının kişisel arzu, düşünce ve deneyimlerine göre seçilmiş olduğu örneklemedir (Özmen, 2023: 15). Araştırmanın kapsamında sosyo-demografik açıdan bir sınırlandırmaya gidilmeyerek daha fazla veriye ulaşılmıştır. Tüm fakülte öğrencilerinin araştırmaya alınması ile daha detaylı veri elde edilmiştir. Araştırmanın geniş tutulan kapsamına rağmen bazı sınırlılıkları da aşağıdaki gibi bulunmaktadır.

1. Tüm fakülte, meslek yüksekokulları ve yüksekokulların öğrencilerine gidilmesi akredite olan ve akredite süreci devam eden bölüm öğrencilerinin varlığına işaret eder ve bu durum akreditasyon algılarını ve okur-yazarlık eğitim planlarını etkileyebilecektir.

2. Sadece Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi öğrencilerinden alınan verilerden elde edilen sonuçlar, diğer üniversitelerde eğitim alan öğrenciler açısından genellenemeyecektir.

3. Lisansüstü eğitim seviyesinde ya da akademisyen temelinde bir değerlendirmenin yapılmaması da örneklem açısından sınırlılık teşkil etmektedir.

Bu çalışmada nicel araştırma yöntemi ile öğrencilerin algılarının tespit edilmiş ve bu bağlamda araştırma, nicel araştırma metodolojisinden yararlanan tarama modelini kapsamaktadır. Tarama modeli, bir durumu var olduğu gibi betimleyen bir model olmakla birlikte öğrenmenin gerçekleşmesinde ve istenen davranışların gelişmesinde uygulanan süreçleri içermektedir. Tarama modellerinin örnek olay ve genel tarama olmak üzere iki türü bulunmaktadır. Örnek olay tarama modeli, nitelik araştırmalarını içermekte ve çoğu zaman istatistiksel çözümlenmelere uygun olmayıp verilerin yorumlanması güçlüğüne sahiptir. Genel tarama modeli ise çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmaya çalışmaktadır. Bu nedenle evrenin tümü ya da bir örneklem üzerinden tarama yapmaktadır. Genel tarama modelleri de tekil ve ilişkisel tarama modelleri olarak iki farklı başlık altında incelenmektedir. Tekil araştırma modelinde değişkenlerin tek tek, tür veya miktar oluşumları belirlenirken ilişkisel tarama modelinde iki veya daha fazla değişken arasında birlikte değişimin varlığı ve/veya derecesi ortaya konulmaktadır (Karasar, 2014). Çalışmada genel tarama modellerinden hem tekil tarama hem de ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada örnekleme dâhil edilen öğrencilerin demografik özelliklerine ilişkin detaylı bilgilere ulaşma yönüyle tanımlayıcı istatistikler kullanmış ve bu yönüyle tekil tarama modeli niteliğindedir. İlişkisel tarama modellerinde, çeşitli istatistiksel teknikler yardımıyla değişkenler arasındaki ilişkiler belirlenebilir ya da grup ortalamaları karşılaştırılabilir. Araştırmada demografik ve tanımlayıcı (fakülte türü gibi) özellikler ve akreditasyon algısı ortalamalar açısından karşılaştırılmıştır. Dolayısıyla, araştırma modelinin aynı zamanda ilişkisel tarama modeli olduğu da söylenebilmektedir. Ankette demografik özelliklere yönelik sorular ve Semerci (2017) tarafından geliştirilen “Akreditasyon Algısı Ölçeği” gerekli izinler (ölçek kullanma ve etik kurul izni) alınarak

kullanılmıştır. İlgili ölçekten yararlanılarak hazırlanan ifadeler ön teste dâhil edilip ve uzman görüşlerine başvurularak uygulanmıştır. Akreditasyon Algısı Ölçeği, toplam on yedi ifadeden ve iki boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlar; yedi ifadeden oluşan “kalite güvencesi” ve on ifadeden oluşan “kalite değerlendirmesi” boyutlarıdır. Ölçeğin, Cronbach Alpha güvenilirlik katsayıları %70 üzerindedir. Akreditasyon Algısı Ölçeği 5’li likert olup aşağıdaki tabloda dereceleri gösterilmiştir. Araştırmada elde edilen sonuçlardan algı haritası oluşturabilmek ve yorumlama yapabilmek için ölçek derecelerine puanlar verilmiş ve düzey dağılımı Tablo 1’deki gibi yapılmıştır.

Tablo 1. Ölçek Derece, Puan ve Düzey Dağılımı *

Derece	Puan	Düzey Kabulü
1: Hiç katılmıyorum	1,00 - 1,79	Çok düşük
2: Az katılıyorum	1,80 - 2,59	Düşük
3: Kısmen katılıyorum	2,60 - 3,39	Orta
4: Çoğunlukla katılıyorum	3,40 - 4,19	Yüksek
5: Tamamen katılıyorum	4,20 - 5,00	Çok yüksek

Kaynak: Semerci vd., 2021

*Bu ölçekle hedeflenen, üniversite öğrencilerinin akreditasyon algısını algı düzeyini dikkate alarak seviyelendirmektir. Bu projede tüm Fakülte/MYO/bölümlerini içeren “**Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi akreditasyon algı haritası**” oluşturulacaktır. Tablodaki değerler doğrultusunda algı seviyesi çok düşük-düşük seviyede olan fakülteler ve bölümlerde okur-yazarlık eğitimleri planlanmaktadır. Ancak düşük değer çıkmadığından çalışmada genel bir eğitim planı yapılmıştır.

Verilerin analizinde SPSS 22. 0 ve Amos 16. 0 programından yararlanılmıştır. Algı ölçeğine dair ifadelerin ve faktörlerin örneklemimiz açısından desteklenip desteklenmediğini tespit etmek amacı ile doğrulayıcı faktör analizine tabi tutulmuştur. Demografik özelliklere yönelik frekans, yüzde dağılımları yapılarak, hipotezlerin test edilmesinde küçük örnek hacminden ötürü Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Akreditasyon algısı ölçeğine yönelik doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır.

Faktör analizi, yapı geçerliğini incelemek amacıyla sık kullanılan bir yöntemdir. Yapı geçerliğini incelemede ölçeğin faktör yapısını ortaya çıkarmak amaçlanıyorsa açımlayıcı faktör analizi; daha önceden belirlenen ölçek faktör yapısının doğrulanması amacıyla yapıyor ise doğrulayıcı faktör analizi tekniği kullanılır (Büyüköztürk, 2012). Projede yararlanılan ölçek

önceki çalışmalarda güvenilirliği sınanmış bir ölçek olduğundan doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Ayrıca, fakülte-MYO öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemede Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

3. VERİLERİN ANALİZİ

3.1. Demografik ve Tanımlayıcı Soruların Analizi

Bu kısımda ankete katılanların demografik özelliklerine dair yüzde ve frekans değerleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Demografik Özellikler

	Yüzde	Frekans
Cinsiyet		
Kadın	44.2	377
Erkek	55.8	476
Eğitim Durumu	Yüzde	Frekans
Lisans	58.3	497
Ön lisans	41.7	356
Yaş Düzeyleri	Yüzde	Frekans
18 yaş ve altı	7.3	62
19-24	85.7	731
25-30	3.8	32
31-36	0.9	8
36 yaş ve üstü	2.3	20
Medeni Hal	Yüzde	Frekans
Bekâr	96.6	824
Evli	3.4	29
Hane Geliri (TL)	Yüzde	Frekans
8506 ve altı	18.5	158
8507-10506	14.8	126
10507-12505	21.8	186
12506-14504	13.5	115
14505 ve üzeri	31.4	268
Çalışma Durumu	Yüzde	Frekans
Evet	10.9	93
Hayır	89.1	760

Tablo 2’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan kadın katılımcıların oranı %44.2 iken erkek katılımcıların oranı %55.8 dir. Katılımcıların %58.3’ü lisans derecesine, %41.7’si ön lisans derecesine sahiptir. Katılımcıların %7.3’ü 18 yaş ve altı, %85.7’si 19-24, %3.8’i 25-30, %0.9’u 31-36 ve 2.3’ü 36 yaş ve üstünde yer almaktadır. Evli katılımcıların oranı %3.4 ve bekar katılımcıların ise %96.6’ dır. Hane gelirine bakıldığında çoğunluğun

%31.4'lük bir oranla 14505 TL ve üzeridir. Katılımcıların çalışma durumuna bakıldığında ise %10.9 evet, %89.1 hayır cevabını vermiştir.

Katılımcıların çalıştıkları sektöre dair bilgiler Tablo 3'de gösterilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların Çalıştıkları Sektörler

Sektör	Frekans	Yüzde	Sektör	Frekans	Yüzde
Bakıcı	2	0,2	Kamu	2	0,2
Banka	1	0,1	Kozmetik	4	0,5
Bilişim	3	0,4	Kuyumcu	2	0,2
Çiftçi	2	0,2	Lojistik	3	0,4
Dershane	2	0,2	Medya	5	0,6
Eğitim	1	0,1	Otomotiv	1	0,1
Eğlence	1	0,1	Özel	5	0,6
Elektrik	2	0,2	Pazarlama	5	0,6
Esnaf	1	0,1	Sağlık	2	0,2
Gıda	33	3,9	Spor	3	0,4
Hizmet	8	0,9	Taksi	2	0,2
İnşaat	4	0,5	TASARIM	1	0,1

Tablo 3'e göre katılımcıların yaklaşık %11'inin çalıştığı ve daha çok gıda ve hizmet sektörlerini tercih ettikleri görülmektedir. Katılımcıların eğitim aldıkları birime dair bilgiler Tablo 4'te gösterildiği gibidir.

Tablo 4. Katılımcıların Eğitim Aldıkları Fakülte/Yüksekokul/MYO

Fakülte	Frekans	Yüzde	MYO	Frekans	Yüzde
İktisadi ve İdari Bil. Fak.	67	7,9	Bandırma	55	6,4
Sağlık Bil. Fak.	59	6,9	Denizcilik	43	5
Uygulamalı Bil.	82	9,6	Gönen	54	6,3
Mühendislik ve Doğa Bil. Fak.	56	6,6	Manyas	41	4,8
İnsan Toplum Bil. Fak.	49	5,7	Sağlık Hiz.	54	6,3
Denizcilik Fak.	50	5,9	Erdek	59	6,9
Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fak.	49	5,7	Susurluk	8	0,9
Spor Bil. Fak.	50	5,9	Adalet	42	4,9
İslami İlimler Fak.	21	2,5			
Yabancı Diller Yüksekokulu	14	1,6			
Toplam	497	58,3	Toplam	356	41,5

Tablo 4'e göre ankete katılanların büyük çoğunluğu Uygulamalı Bilimler ve İktisadi ve İdari Bil Fakültelerinden ve en az katılımcı ise sırası ile Susurluk MYO, Yabancı Diller Yüksekokulu ve İslami İlimler Fakültesinden olmuştur. Katılımcıların eğitim aldıkları bölüme dair bilgiler, Tablo 5'te gösterilmiştir. Tablo 5'de görüldüğü gibi katılımcıların çoğunluğu sırası ile fizyoterapi, yönetim ve organizasyon, uluslararası ticaret ve lojistik, grafik tasarım ve gıda işleme bölümü öğrencilerinden oluşmaktadır.

Tablo 5. Katılımcıların Eğitim Aldıkları Bölümler

Bölüm	Frekans	Yüzde	Bölüm	Frekans	Yüzde
Antrenörlük eğitimi	33	3,9	Muhasebe ve vergi	19	2,2
Beden eğitimi ve spor öğretmenliği	17	2	Motorlu araçlar ve ulaşım teknolojileri	34	4
Beslenme ve diyetetik	22	2,6	Mülkiyet koruma ve güvenlik	10	1,2
Bilgisayar mühendisliği	16	1,9	Mütercim ve tercümanlık	3	0,4
Bilgisayar teknolojileri	25	2,9	Otel, lokanta ve ikram hizmetleri	9	1,1
Çalışma ekonomisi	6	0,7	Pazarlama ve reklamcılık	13	1,5
Deniz ulaştırma işletme	1	0,1	Psikoloji	1	0,1
Denizcilik işletmeleri	16	1,9	Sağlık yönetimi	6	0,7
Dış ticaret	3	0,4	Sanat tarihi	6	0,7
Ekonometri	6	0,7	Siyaset bilimi	10	1,2
Elektrik mühendisliği	15	1,8	Sosyal hizmetler	3	0,4
Elektrik-elektronik	6	0,7	Sosyoloji	10	1,2
Finansal banka ve sigortacılık	17	2	Tarih	19	2,2
Fizyoterapi	77	9	Tasarım	4	0,5
Gemi inşaatı ve makina mühendisliği	25	2,9	Türk dili ve edebiyatı	14	1,6
Gemi makina işletme mühendisliği	11	1,3	Ulaşım ve hizmet bölümü	9	1,1
Gıda işleme	48	5,6	Uluslararası ilişkiler	5	0,6
Grafik tasarım	49	5,7	Uluslararası ticaret ve lojistik	61	7,2
Halkla iliş ve reklam.	7	0,8	Veterinerlik	2	0,2
Hemşirelik	5	0,6	Yabancı dil	1	0,1
Hukuk	42	4,9	Yazılım mühendisliği	22	2,6
İktisat	12	1,4	Yeni medya ve iletişim	7	0,8
İlahiyat	21	2,5	Yönetim bilişim sistemleri	8	0,9
İşletme	26	3	Yönetim ve organizasyon	64	7,5
Maliye	7	0,8			
Toplam				853	100

Kalite ve akreditasyon kavramını bilmeye dair sorulan sorulara verilen cevapların frekans ve yüzde değerleri Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6. Katılımcıların Akreditasyon/Kalite Bilgileri

Akreditasyon Kavramının Duyma	Frekans	Yüzde	Akreditasyon Topluluk ve Komisyonu Bilme	Frekans	Yüzde
Evet	315	36,9	Kalite Komisyonu Bilme	48	5,6
Hayır	538	63,1	Akreditasyon Topluluğu Bilme	107	12,5
Akreditasyon Kavramının Bilme			Hepsi	80	9,4
Evet	69	8,4	Hiçbiri	618	77
Hayır	756	91,6	Akreditasyon Çalışmalarında Yer Alma	Frekans	Yüzde
YÖKAK Kurumunu Duyma			Topluluk Üyesi	100	11,7
Evet	316	37	Komisyon Üyesi	20	2,3
Hayır	537	63	Sadece Etkinliklere Katılma	80	9,4
YÖKAK Kurumunun Öğrenci Odaklı Çalışmalarını Bilme			Hiçbir Çalışmada Yer Almama	653	76,6
Evet	150	17,6	Değerlendirici Olma/Toplantılarda Yer Alma	Frekans	Yüzde
Hayır	703	82,4	Evet	55	6,4
KİDR (Kurum İç Değerlendirme Raporlarını) Okuma			Hayır	798	93,6
Evet	86	10,1			
Hayır	767	89,9	Toplam	853	100

Tablo 6’da görüldüğü gibi katılımcıların çoğunluğu akreditasyon ve kalite kavramlarını duymuş ancak ayrıntılı olarak bilmemekte, öğrenci odaklı çalışmalarında aktif olarak yer almamakta ve akreditasyon ile ilgili kurumdaki topluluk ve komisyonlardan da haberdar olmadıklarını ifade etmektedirler. Bilgi sahibi olanların çoğunluğu topluluk üyesidir ve bazıları da yapılan etkinlikler ile bilgi sahibi olmuşlardır. Ayrıca sadece %6,4’ü öğrenci saha değerlendiricisi olarak görev almışlardır.

Katılımcılara eğitim aldıkları programın hangi akreditasyon kuruluşundan akredite olup olmadıklarına dair verilen cevaplara göre %36,9'u (315 kişi) hangi kuruluştan akredite olduğunu bildiğini (%63,1'i ise bilmemekte) ifade etse de sadece 72 kişi kurumlarını sırası ile SABAK, MÜDEK ve STAR olarak söyleyebilmişlerdir. Elde edilen sonuçlar Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Katılımcıların Akreditasyon/Kalite Bilgileri

Kurum	Frekans	Yüzde	Kurum	Frekans	Yüzde
Abet	1	0,1	Pdr-der	1	0,1
Dedak	3	0,4	Pemder	1	0,1
Depad	1	0,1	Sabak	10	1,2
Eczakder	1	0,1	Sporak	7	0,8
Epdad	1	0,1	Star	9	1,1
Etmk	1	0,1	Tepdad	5	0,6
Fedek	7	0,8	Tpd	1	0,1
Hepdak	1	0,1	Turak	2	0,2
İledak	2	0,2	Türk ps	5	0,6
Miak	3	0,4	Zidek	1	0,1
Müdek	9	1,1	Toplam: 72/8,44		

3.2. Akreditasyon Algısı Ölçeğinin Doğrulayıcı Faktör Analizi

Akreditasyon Algısı Ölçeği, toplam on yedi ifadeden ve “Kalite Güvencesi” ve “Kalite Değerlendirmesi” olmak üzere iki boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin, Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0,96 bulunmuştur. Ölçeğin örneğimizce temsiliyetini ölçmek amacı ile yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonuçları Tablo 8'deki gibi olup uyum değerlerinin sağlandığı ve herhangi bir modifikasyon gerektirmediği görülmüştür.

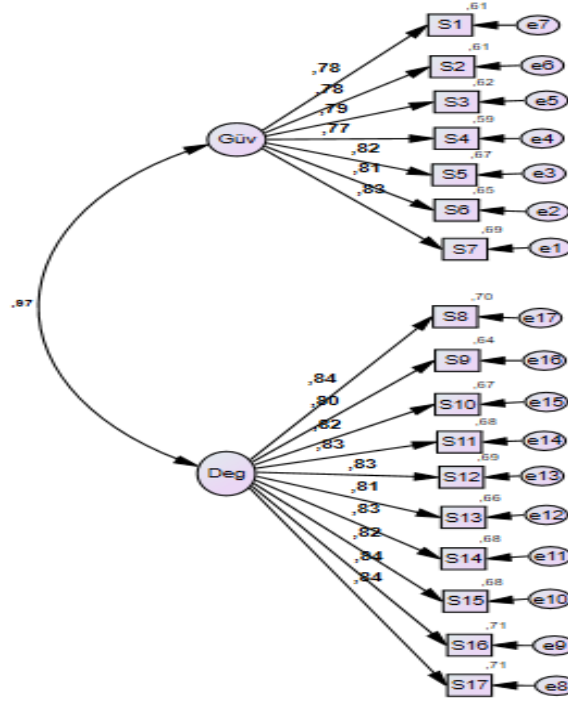
Tablo 8. Akreditasyon Algısı Ölçeğinin Uyum Değerleri

Uyumluluk İndeksi	Modifikasyon Öncesi/Sonrası	Kabul Edilen Uyum*	Mükemmel Uyum*
Mutlak Uyum Değeri			
Ki-Kare (X^2)	378,50		
Serbestlik Derecesi-df	118		
Ki-Kare/sd (X^2/df)	3,20	1-5	$0 \leq \chi^2/df \leq 2$
GFI	0.95	$0,90 \leq GFI \leq 0,95$	$0,95 \leq GFI \leq 1,00$
AGFI	0.94	$0,85 \leq AGFI \leq 0,90$	$0,90 \leq AGFI \leq 1,00$
SRMR		$0,05 \leq SRMR \leq 0,10$	$0 \leq SRMR \leq 0,05$
RMSEA	0.051	$0,05 \leq RMSEA \leq 0,08$	$0 \leq RMSEA \leq 0,05$
Artan Uyum Değeri			
CFI	0.98	$0,90 \leq CFI \leq 0,97$	$0,97 \leq CFI \leq 1,00$

NNFI=TLI	0.98	$0,90 \leq NNFI \leq 0,97$	$0,97 \leq NNFI \leq 1,00$
NFI	0.97	$0,85 \leq NFI \leq 0,95$	$0,95 \leq NFI \leq 1,00$
Kalite Güvence			
Yapı Geçerlilik		Varyans Geçerlilik	
0,92		0,63	
Kalite Değerlendirme			
Yapı Geçerlilik		Varyans Geçerlilik	
0,95		0,68	

* (Bollen, 1989; Kline, 1998; Sümer, 2000)

Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda elde edilen ölçüm modeli Şekil 1’de gösterildiği gibidir.

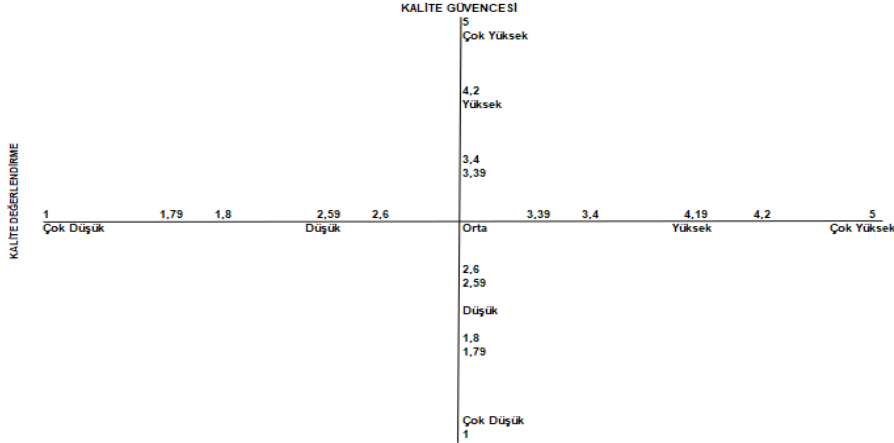
Şekil 1. Akreditasyon Algısı Ölçeği Ölçüm Modeli

Ölçek ifadelerinin ortalamaları da Tablo 9’da gösterilmiştir.

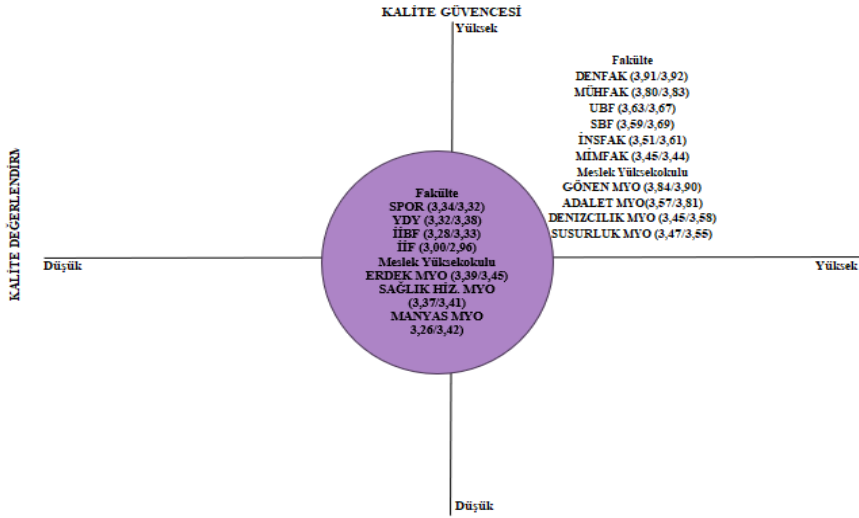
Tablo 9. Akreditasyon Algısı Ölçek İfadelerinin Ortalamaları

Değişkenler (Güvenirlilik: 0,96)	Kod	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma
Akreditasyon, ulusal ve uluslararası tanınmayı kolaylaştırır.	BS12.1	3,4753	1,06644
Akreditasyon, bir eğitim programının kendini gerçekleştirmesidir.	BS12.2	3,5024	1,02892
Akreditasyon, var olmanın tescillenmesidir.	BS12.3	3,4138	1,05772
Akreditasyon, belge veya rapor değil, kaliteye kalite katma çabasıdır.	BS12.4	3,5066	1,09186
Akreditasyon, bir programı yaşatma güvencesidir.	BS12.5	3,5423	1,06770
Akreditasyon, programların geleceğinin güvence altına alınmasıdır.	BS12.6	3,4593	1,08329
Akreditasyon, tercih edilen bir programın kalite güvencesidir.	BS12.7	3,5621	1,08473
Akreditasyon, sürdürülebilir bir kalite göstergesidir.	BS12.8	3,5381	1,07347
Akreditasyon, kalite çizgisinin tabanıdır.	BS12.9	3,5002	1,07304
Akreditasyon, bir kalite kültürüdür.	BS12.10	3,5395	1,10107
Akreditasyon, algı, imaj ve kaliteyi olumlu yönde etkileyici bir faktördür.	BS12.11	3,6483	1,04205
Akreditasyon, eğitim kalitesinin bir göstergesidir.	BS12.12	3,5614	1,06194
Akreditasyon, yaşam boyu kalite mücadelesi için atılan bir adımdır.	BS12.13	3,5493	1,06216
Akreditasyon ve kalite için tüm paydaşların hesap verebilir olması gerekir.	BS12.14	3,5461	1,05495
Akreditasyon, öğrenim kalitesine olumlu yönde katkı sağlayan başarılı bir girişimdir.	BS12.15	3,6153	1,06436
Akreditasyon, kalite yönetiminin bir alt boyutu olarak değerlendirilebilir.	BS12.16	3,5144	1,03848
Akreditasyon, kaliteyi değerlendirmek için kullanılan bir araç ve yöntemdir.	BS12.17	3,5434	1,02646

Tablo 9’da görüldüğü gibi akreditasyon algısı ölçeğini temsil eden ilk yedi ifade kalite güvencesi ve son on ifade ise kalite değerlendirme faktörlerini temsil etmektedir. Katılımcılar kalite güvencesini sırası ile “Akreditasyon, tercih edilen bir programın kalite güvencesidir” ve “Akreditasyon, bir programı yaşatma güvencesidir” şeklinde algılamaktadırlar. Kalite değerlendirmeyi ise sırası ile “Akreditasyon, algı, imaj ve kaliteyi olumlu yönde etkileyici bir faktördür” ve “Akreditasyon, öğrenim kalitesine olumlu yönde katkı sağlayan başarılı bir girişimdir” şeklinde ifade etmektedirler. Ürün algı haritalarından esinlenerek çıkarılan kalite akreditasyon algı haritası Şekil 2’deki gibidir. İlgili harita, fakülte ve meslek yüksekokulları için Şekil 3’teki gibi çıkartılmıştır.

Şekil 2. Akreditasyon Algı Haritaları

Şekil 3. Fakülte/Yüksekokul/MYO Bazlı Akreditasyon Algı Haritası Sonuçları

Şekil 3'te görüldüğü gibi Üniversitemizin her iki kademesinde de öğrencilerin kalite algıları kalite güvencesi ve kalite değerlendirmesi boyutlarında orta ve yüksek düzeyde algılanmaktadır. İlk üçte yer alan fakültelerin sırası ile Denizcilik, Mühendislik, Uygulamalı Bilimler,

Fakülteleri oldukları ve Meslek yüksekokullarında ise Gönen, Adalet ve Denizcilik Meslek Yüksekokullarının öne çıktıkları görülmektedir. Ayrıca her iki kademede de hem ortalama tablosunda hem de oluşturulan grafiklerde genellikle kalite değerlendirmesinin ortalaması daha yüksek algılanmaktadır. Ancak Sanat, Tasarım ve Mimarlık, Spor Bilimleri ve İslami İlimler Fakültesi öğrencileri bu süreci daha çok kalite güvencesi olarak algılamaktadırlar. Her iki boyutun öğrencilerin akreditasyonu en fazla üç kelime ile tanımlamaları ankette yer alan açık uçlu bir soru istenmiş ve sonuçlar, Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10. Akreditasyon Algısı

Bölüm	Frekans	Yüzde	Bölüm	Frekans	Yüzde
Aktarma	1	0,1	Maliye	1	0,1
Algı ve İmaj	13	1,5	Modernite	1	0,1
Altyapı	2	0,2	Olumlama	1	0,1
Araştırma	5	0,6	Öğrenci Farklılığı	1	0,1
Avrupa Standardı	1	0,1	Öğrenci Topluluğu	1	0,1
Belge	1	0,1	Önemli	1	0,1
Bilgi	1	0,1	Paydaş	1	0,1
Denetleme	2	0,2	Planlama	1	0,1
Denklik	6	0,7	Program	2	0,2
Eğitim Kalitesi	134	15,7	Sertifika	5	0,6
Kalite Güvencesi	67	7,8	Standartlaşma	12	1,4
Kalite Standartlarını Değerlendirme	59	6,9	Sürdürülebilirlik	5	0,6
Farkındalık	1	0,1	Süreç	2	0,2
Fayda	1	0,1	Tanımlılık	6	0,7
Gelecek	8	0,9	Toplumsal Faaliyet	3	0,4
Gelişim	9	1,1	Uluslararasılaşma	5	0,6
Görünüm	1	0,1	Verimlilik	1	0,1
İş birliği	1	0,1	Vizyon ve Misyon	1	0,1
Kabul Edilebilirlik	1	0,1	Yasaya Uymak	1	0,1
Kar Amacı Gütmeyen Kurum	6	0,7	Yaşam	1	0,1
Karşılaştırma	12	1,4	Yenilik	2	0,2
Kendini tanımlama	1	0,1	Yeterlilik	2	0,2
Kurumsallaşma	1	0,1	YÖK Çalışmaları	1	0,1
Kurum Gerekliği Karşılama	1	0,1	Yönetme kabiliyeti	1	0,1
Toplam				393	45,4

Elde edilen sonuçlara göre öğrenciler, akreditasyon kavramını sırası ile en yüksek ortalama ile (15,7) eğitim kalitesi, kalite güvencesi (7,8) ve kalite standartlarını değerlendirme (6,9) olarak algılamaktadırlar.

3.3. Akreditasyon Algısı Farklılıklarının Analizi

Bu kısımda akreditasyon algılarının fakülte, MYO, eğitim kademesi ve demografik özellikler (cinsiyet, yaş) temelinde farklılıkları değerlendirilmiştir. Fakülte temelindeki farklılıklar Tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 11. Akreditasyon Algısının Fakülteler Temelinde Farklılıklarının Analizi

Bölüm	N	So	Sd	X2	P	Anlamlı Fark
İktisadi ve idari bil. Fak (İİBF)	67	206,57	9	48,248	,000	DENİZCİLİK -İİBF
Sağlık bil. Fak. (SBF)	59	275,40				UBF-İİF
Uygulamalı bil. Fak. (UBF)	82	270,26				DENİZCİLİK-SBF
Mühendislik ve doğa bil. Fak. (MDBF)	56	298,33				MDBF.-İİBF UBF- İİBF
İnsan ve toplum bil. Fak. (İTBF)	49	238,88				
Denizcilik Fak. (Denizcilik)	50	322,03				
Sanat, tasarım ve mimarlık fak. (MTF)	49	220,06				
Spor bil. Fak. (SPORBF)	50	201,68				
İslami ilimler fak. (İİF)	21	147,55				
Yabancı diller yüksekokulu (YDYO)	14	216,04				

Tablo 11’de fakültelerde akreditasyon algılarındaki farklılık, Kruskal Wallis-H Testi ile analiz edilmiş ve sonuçlara göre fakülteler kendi içinde anlamlı düzeyde akreditasyon algılarında farklılık göstermektedirler (P:0.00). Bu bağlamda “**H1**: Akreditasyon algısı fakülte öğrencileri arasında farklılık göstermektedir”, hipotezi kabul edilmiştir. Sonuçlara göre, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesindeki öğrencilerin akreditasyon algıları sırası ile Denizcilik, Mühendislik, Uygulamalı Bilimler, Sağlık Bilimleri ve İslami İlimler Fakülteleri öğrencilerinden daha düşük ve İslami İlimler fakültesi öğrencilerine göre ise daha yüksektir. Alguları yüksek olarak göze çarpan fakültelerin sırası ile Denizcilik, Mühendislik, Uygulamalı Bilimler ve Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinden oluştuğu söylenebilmektedir. İkili karşılaştırmalar için MANN-WHİTNEY-U testinden yararlanılmış ve anlamlı farklılıklar Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo12. Akreditasyon Algısının Fakülteler Temelinde İkili Karşılaştırmalarının Analizi

Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
İİBF	67	47,10	877,500	,000 (27)
Denizcilik	50	74,95		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
İİBF	67	51,72	1187,000	,000 (23)
MDBF	56	74,30		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
İİBF	67	62,93	1938,000	,002 (22)
UBF	82	84,87		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
İİBF	67	55,09	1413,000	,006 (16)
SBF	59	73,05		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
İİBF	67	47,82	481,000	,029 (+14)
İİF	21	33,90		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
SBF	59	60,11	1114,500	,041 (13)
Sanat	49	47,74		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
SBF	59	62,71	1020,000	,005 (17)
Spor	50	45,90		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
SBF	59	45,22	341,000	,002 (18)
İslam	21	27,24		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
UBF	82	59,99	1516,500	,012 (18)
Denfak	50	77,17		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
UBF	82	71,28	1576,000	,039 (14)
Sanat	49	57,16		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
UBF	82	74,52	1392,500	,002 (21)
Spor	50	53,35		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
UBF	82	56,89	460,000	,001 (25)
İslam	21	32,90		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
Müh	56	61,04	921,500	,004 (18)
Sanat	49	43,81		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
Müh	56	63,54	837,500	,000 (21)
Spor	50	42,25		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
Müh	56	44,97	253,500	,000 (21)
İslam	21	23,07		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
Müh	56	37,96	254,500	,043 (12)

Yabancı	14	25,68		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
İnsan	49	42,92	878,000	,015 (14)
Denfak	50	56,94		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
İnsan	49	38,85	350,500	,035 (11)
İslam	21	27,69		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
Denfak	50	60,07	721,500	,000 (21)
Sanat	49	39,72		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
Denfak	50	62,62	644,00	,000 (24)
Spor	50	38,38		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
Denfak	50	41,95	227,500	,000 (20)
İslam	21	21,83		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
Denfak	50	35,88	181,000	,006 (15)
Yabancı	14	20,43		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
Sanat	49	39,44	321,500	,013 (13)
İslam	21	26,31		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
Spor	50	39,80	335,000	,016 (13)
İslam	21	26,95		

Mann-Whitney-U testine göre İİBF öğrencilerin akreditasyon algısı Denizcilik, MDF, UBF, SBF öğrencilerinden daha yüksek; İİF ise İİBF'ye göre daha düşüktür. Akreditasyon algısının meslek yüksekokulları temelinde farklılıklarını yansıtan Tablo 13'e göre meslek yüksekokulları kendi içinde anlamlı farklılık göstermiş ve "H2: Akreditasyon algısı meslek-yüksekokulu öğrencileri arasında farklılık göstermektedir", hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 13. Akreditasyon Algısının Fakülteler Temelinde Farklılıklarının Analizi

Bölüm	N	So	Sd	X2	P	Anlamlı Fark
Bandırma MYO	55	145,92	7	22,224	,002	Gönen-Bandırma MYO
Denizcilik MYO	43	184,23				Gönen-Manyas MYO
Gönen MYO	54	224,94				Gönen-ShMYO MYO
Manyas MYO	41	153,56				Gönen-Erdek MYO
Sağlık hiz. MYO	54	163,1				Gönen-Denizcilik MYO
Erdek MYO	59	177,63				Adalet-Bandırma MYO
Susurluk	8	177,63				Adalet-Manyas MYO
Adalet MYO	42	200,74				

Sonuçlara göre Gönen MYO öğrencileri akreditasyon algısı Bandırma, Manyas, Sağlık Hiz., Erdek ve Denizcilik MYO öğrencilerinden; Adalet MYO ise Bandırma ve Manyas MYO'dan daha yüksektir. İkili karşılaştırmada, MANN-WHİTNEY-U testi yapılmış ve anlamlı farklılıklar Tablo 14'deki gibidir.

Tablo 14. Akreditasyon Algısının Meslek Yüksekokulu Temelinde Farklılıklarının Analizi

Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
Bandırma MYO	55	43,83	870,500	,000 (23)
Gönen MYO	54	66,38		
Bandırma MYO	55	42,33	788,000	,007 (15)
Adalet MYO	42	57,74		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
Denizcilik MYO	43	41,79	851,000	,024 (13)
Gönen MYO	54	54,74		
Gönen MYO	54	56,52	647,000	,001 (20)
Manyas MYO	41	36,78		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
Gönen MYO	54	63,33	981,000	,003 (18)
ShMYO	54	45,67		
Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
Gönen MYO	54	64,15	1207,000	,026 (14)
Erdek MYO	59	50,46		
Manyas MYO	41	35,74	604,500	,019 (13)
Adalet MYO	42	48,11		

Araştırma kapsamında incelenen üniversite öğrencilerinin akreditasyon algılarının eğitim düzeyine göre farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla Mann-Whitney U testi yapılmıştır. Bulgular Tablo 15'te gösterilmiştir.

Tablo 15. Lisans ve Önlisans Öğrencilerinin Akreditasyon Algılarının Karşılaştırılması

Eğitim Kademesi	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
Fakülte	497	426,43	88183,000	,936
MYO	356	427,79		

Tablo 15'de görüldüğü gibi araştırma kapsamında incelenen öğrencilerin akreditasyon algıları eğitim değişkeni açısından karşılaştırılmıştır. Yapılan karşılaştırma sonucunda öğrencilerin akreditasyon

algılarının genel anlamda Fakülte ve MYO temelinde anlamlı düzeyde farklılık göstermediği görülmüştür.

Bu bağlamda; “**H3**: Akreditasyon algısı ön-lisans ve lisan eğitim kademelerinde farklılık göstermektedir, hipotezi reddedilmiştir. Ancak fakülte öğrencileri meslek yüksekokulu öğrencilerine göre akreditasyon kalitesini 427,79 sıra ortalaması ile daha yüksek algılamaktadırlar.

Araştırma kapsamında incelenen üniversite öğrencilerinin akreditasyon algılarının cinsiyet açısından farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla Mann-Whitney U testi yapılmıştır. Bulgular Tablo 16’da sunulmuştur.

Tablo 16. Öğrencilerinin Akreditasyon Algılarının Cinsiyet Temelinde Karşılaştırılması

Cinsiyet	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
Kadın	377	433,41	87311,000	,499
Erkek	476	421,93		

Tablo 16’da görüldüğü gibi araştırma kapsamında incelenen öğrencilerin akreditasyon algıları cinsiyet açısından karşılaştırılmıştır. Yapılan karşılaştırma sonucunda öğrencilerin akreditasyon algılarının kadın ve erkek temelinde farklılık göstermediği görülmüştür.

Bu bağlamda, “**H4a**: Akreditasyon algısı kadın ve erkek temelinde farklılık göstermektedir”, hipotezi reddedilmiştir. Ancak kadın öğrencilerin erkek öğrencilerine göre akreditasyon kalitesini 433,41 sıra ortalaması ile daha yüksek olduğu görülmektedir. Öğrencilerinin akreditasyon algılarının yaş grupları açısından farklılık gösterip göstermediğine dair farklılıkların analizi Tablo 17’te gösterilmiştir.

Tablo 17. Öğrencilerinin Akreditasyon Algılarının Yaş Temelinde Karşılaştırılması

Yaş	N	So	Sd	X2	P	Anlamlı Fark
18 yaş altı	62	385,76	4	14,195	,007	19-24-25-30
19-24	731	434,67				18YAS ALTI-36 ÜSTÜ
25-30	32	316,17				25-30-36 ÜSTÜ
31-36	8	278,63				31-36-36 ÜSTÜ
36 yaş üstü	20	511,13				

Tablo 17’de görüldüğü gibi araştırma kapsamında incelenen öğrencilerin akreditasyon algıları yaş grupları açısından karşılaştırılmıştır. Yapılan karşılaştırma sonucunda öğrencilerin akreditasyon algılarının yaş grupları arasında farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu bağlamda “**H4b**: Akreditasyon algısı yaş grupları temelinde farklılık göstermektedir”, hipotezi kabul edilmiştir. Yapılan ikili karşılaştırmalar Tablo 18’de gösterilmiştir.

Tablo 18. Öğrencilerinin Akreditasyon Algılarının Yaş Temelinde Karşılaştırılması

Yaş	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
18 yaş altı	62	38,38	426,500	,036 (27)
36 yaş üstü	20	51,18		
Yaş	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
19-24	731	386,44	8453,500	,008 (106)
25-30	32	280,67		
Yaş	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
25-30	32	21,97	175,000	,006 (12)
36 yaş üstü	20	33,75		
Yaş	N	Sıra Ort.	Mann-Whitney	P
31-36	8	9,19	37,500	,028 (7)
36 yaş üstü	20	16,63		

Tablo 18’de yaş gruplarında akreditasyon algılarındaki farklılığa dair bilgiler verilmiştir. Görüldüğü gibi 36 yaş üstü öğrencilerin akreditasyon algısı 18 yaş altı, 25-30 ve 31-36 yaş gruplarındaki öğrencilerden daha yüksek ve anlamlı düzeydedir. En yüksek farkın ise 19-24 ve 25-30 yaş grubu öğrencileri arasında olduğu söylenebilir. 19-24 yaş grubundaki öğrenciler 25-30 yaş grubundaki öğrencilere göre daha yüksek akreditasyon algısına sahiptirler.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Gelişmekte olan kurumlarımız için üniversite öğrencilerinin bilgi ve görüş kısıtlılığı, öğrencilerin ideal üniversite olanağına kavuşmasını önleyebilmektedir. Akreditasyonun önemli bir ürünü ve paydaşı olan öğrencilerin algılarının öğrenilmesi, akreditasyon sürecine girecek olan kurumların süreçte daha sağlıklı ve etkin ilerlemesini sağlayacaktır. Bu durumun bilinmesini sağlamak, yine üst yönetim ve iç paydaşlara kalmaktadır. Bu bağlamda projede Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi

öğrencilerinin akreditasyon algıları ölçülerek algı haritası oluşturmak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda algının düşük çıktığı fakülte/MYO öğrencilerine yönelik okuryazarlık eğitimi kapsamında akreditasyon kavramı ve süreçleri ile ilgili bilgilendirmeler yapılmıştır. Söz konusu bilgilendirme ankette yer verilen ifade ortalamaları düşük çıkan kavram ve bilgiler doğrultusunda yapılmıştır (bandirma.edu.tr). Araştırmanın analiz aşamasında, demografik özelliklerde sınırlandırmaya gidilmeden Fakülte/MYO/ Yükseköğretim öğrencilerine belirleyici sorular ve tanımlayıcı sorular sorulmuştur. Ankete gönüllü olarak 853 kişi dahil olmuştur. Belirleyici soruların sonuçlarına göre öğrencilerin çoğunluğu akreditasyonu duymuş fakat tanım olarak bilmemektedir. Bölümlerinin hangi akreditasyon kuruluşu tarafından akredite olabileceği konusunda çoğu öğrencinin SABAK, STAR VE MÜDEK kurumlarının ismini verdikleri görülmektedir. YÖKAK ve YÖKAK'ın öğrenci odaklı akreditasyon çalışmalarını bilme oranının da düşük olduğu tespit edilmiştir. Üniversite Kurum İçi Değerlendirme raporunun okunması konusunda ise ankete katılan 853 gönüllü öğrenciden sadece 86'sı okuduğunu belirtmiştir. Üniversitede bulunan akreditasyon topluluğu ve öğrenci komisyonlarının bilinme oranı orta düzeyde olup aynı derecede çalışmalarda yer alanlar söz konusudur. Saha ve toplantılarda yer alan öğrenci sayısı ise 55 olmakla beraberinde öğrencilerin daha çok toplantı ve konferans düzeyindeki akreditasyon faaliyetlerine katılım sağladıkları öngörülmüştür. Öğrencilerin temel sorulara ya da akreditasyon ile ilgili genel bilgileri dışında algılarının ne düzeyde oldukları da tespit edilmeye çalışılmıştır. Akreditasyon algıları Semerci (2017) çalışmasına dayanılarak kalite güvencesi ve kalite değerlendirmesi olarak ölçülmüştür. Ölçek ifadelerinin ortalamalarına göre akreditasyon algısını ölçen kalite değerlendirme faktörünün daha ön planda olduğu ve kalite güvencesi faktörünün ise fakülte/MYO/yükseköğretim kurumlarının belli kısımlarında küçük bir farkla önde olduğu görülmektedir (Spor Bilimleri, Sanat-Tasarım-Mimarlık ve İslami İlimler Fak.). Katılımcılardan akreditasyonu üç kelime ile tanımlamaları istendiğinde ise çoğunluğun eğitim kalite güvencesi, değerlendirmesi ve genel anlamda “kalite” olarak tanımlamışlardır. Bu sonuç, kurum içinde akreditasyon algısının farkındalığını ve tabana yayılmaya başladığını göstermektedir. Elde edilen sonuçlar, Günel vd.,(2020) çalışması ile uyumludur. Bu çalışmada da öne çıkan algıların program eğitiminin

gözden geçirilmesi, iyileştirilmesi, denetlenmesi, standartlara uyumlaştırılması ve değerlendirilmesi olduğu dikkate alındığında akreditasyon ve kalite süreçlerinin birlikte değerlendirilmesi gereken süreçler olduğu anlaşılmaktadır.

Öğrencilerin akreditasyon algılarının belirli kriterler temelinde (fakültelerin kendi arasında, meslek yüksekokullarının kendi arasında, farklı eğitim kademesinde, demografik özelliklere göre) farklılığına da bakılmıştır. Sonuçlara göre fakülteler kendi arasında akreditasyon algısı konusunda farklılık göstermekte, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesindeki öğrencilerin akreditasyon algıları sırası ile Denizcilik, Mühendislik, Uygulamalı Bilimler, Sağlık Bilimleri ve İslami İlimler Fakülteleri öğrencilerinden daha düşük ve İslami İlimler fakültesi öğrencilerine göre ise daha yüksektir. Alguları yüksek olarak göze çarpan fakültelerin sırası ile Denizcilik, Mühendislik, Uygulamalı Bilimler ve Sağlık Bilimleri Fakültesi olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin akreditasyon algıları meslek yüksekokulları arasında da farklılık göstermektedir. Sonuçlara göre Gönen MYO öğrencilerinin akreditasyon algısı Bandırma, Manyas, Sağlık hizmetleri, Erdek ve Denizcilik MYO öğrencilerinden daha yüksek algılanmaktadır. Adalet MYO ise Bandırma ve Manyas MYO'dan daha yüksek algılanmaktadır. Öğrencilerin akreditasyon algıları Fakülte ve MYO (lisans-ön lisans) eğitim temelinde anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir. Ancak fakülte öğrencileri meslek yüksekokulu öğrencilerine göre akreditasyon kalitesini 427,79 sıra ortalaması ile daha yüksek algılamaktadırlar. Erkuş ve Özdemir (2010) çalışmasında öğretim elemanlarının cinsiyet, unvan ve idari görev durumlarına göre akreditasyon algılarındaki farklılıkları değerlendirilmiş olmakla birlikte öğrencilerdeki algı farklılıklarının değerlendirildiği bir çalışmaya rastlanmamıştır. Çalışmanın bu yönüyle literatürde öncü nitelik taşıdığı söylenebilir.

Öğrencilerin demografik özellikler temelinde cinsiyete göre akreditasyon algılarında farklılık görülmediği ancak kadın öğrencilerin erkek öğrencilerine göre akreditasyon kalitesini 433,41 sıra ortalaması ile daha yüksek algıladıkları görülmektedir. Yaş gruplarına göre 36 yaş üstü öğrencilerin akreditasyon algısı 18 yaş altı, 25-30 ve 31-36 yaş gruplarındaki öğrencilerden daha yüksek ve anlamlı düzeydedir. En yüksek farkın ise 19-24 ve 25-30 yaş grubu öğrencileri arasında olduğu söylenebilir. 19-24 yaş

grubundaki öğrenciler 25-30 yaş grubundaki öğrencilere göre daha yüksek akreditasyon algısına sahiptirler.

Elde edilen akreditasyon algı haritasına göre; Bandırma Onyedi Eylül Üniversite öğrencilerinin akreditasyon algısının orta ve yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Yapılan çalışmada öğrencilerin kalite değerlendirmesine göre kalite güvencesi algısının daha yüksek olduğu görülmektedir. Akreditasyon algısının yüksek düzeyde olmasının nedeni olarak son yıllarda akreditasyon konusunda yapılan çalışmaların giderek artması gösterilebilir. Eğitimde kaliteye ulaşabilmek için verilen standartların yerine getirilmesi ve bu konuda gereken güvencelerin sağlanması gibi gereklilikler aranmaktadır. Ayrıca öğrencilerin son dönemde akreditasyon konusundaki farkındalıklarının yüksek düzeyde olması eğitimde kaliteyi artırmaya yönelik gerçekleştirilecek olan çalışmaların yürütülmesine olumlu yönde katkı sağlayabilecektir. Bu çalışmanın sonuçlarına göre özellikle akreditasyon kavramını duyan öğrenci sayısının 69 olması ve akreditasyon algısı ile ilgili ölçek ifadelerinin ortalama olarak düşük çıkması durumu dikkate alındığında, akreditasyon algılarının ölçülmesi ve düzenlenen eğitimler yoluyla okuryazarlık düzeyinin artırılmasına da katkıda bulunulacağı düşünülmektedir. Çalışma, bu yönüyle diğer çalışmalara göre öncüdür. Bu çalışmadan elde edilecek sonuçlar öğrencilerin süreçteki görüşleri, algı ve bilgileri konusunda literatüre önemli bir veri seti sunacaktır. Elde edilen veriler, akreditasyon algısı düşük olan öğrenciler için yapılacak olan akreditasyon okuryazarlık eğitimlerinde yol haritası olacaktır. Akreditasyonun önemli bir paydaşı olan öğrenciler ile ilgili yapılacak çalışmalara da kaynak niteliği taşıyacaktır. Çalışma ile süreçte yer alan/almayan tüm öğrencilerden geri bildirimlerin alınması sağlanmış olacaktır. Böylece öğrencilerin hangi ortak paydada buluşabileceği ya da hangi algının daha fazla öne çıktığı tespit edilmiş olacaktır. Bu çalışmada elde edilecek sonuçlardan yola çıkılarak planlanacak okuryazarlık eğitimi sayesinde Türkiye geneline yayılacak çalışmalarla akreditasyonun tanıtılması ve algının ölçülmesi mümkün olabilecektir. Ayrıca her kurum akreditasyon başvurusu öncesinde kendi akreditasyon algısı haritasını öğrenci temelli çıkartabilecektir. Bu sayede algısı düşük seviyede olan kurumlar/fakülteler/meslek yüksekokulları/bölgeleri için akreditasyon öncesinde okuryazarlık eğitimi gibi önlemler alabilecektir. Öğrenciler

akreditasyon sürecinin en önemli parçasını temsil etmektedir. Araştırma henüz sürece yeni dahil edilmeye başlanan öğrenci temsilci ve öğrenci değerlendiricinin süreçteki rolüne dikkati çekmekte ve tüm öğrencilerin gönüllü olarak süreçte rol almasını teşvik edici nitelik taşımaktadır.

Sonuçlara göre verilebilecek en temel öneriler, aşağıdaki gibidir:

- Üniversitelerde veyahut eğitim veren kurumlarda, akreditasyon süreçlerindeki sorumluluğun büyük bir kısmı derslerin yürütücülüğünü yapan öğretim elemanlarına düşmektedir. Öğretim elemanlarının kalite güvence algısını üst düzeyde tutabilmek için yenilikler ve kanıta dayalı uygulamaları artırmaları, iç ve dış paydaşların katılımını ve iş birliğini güçlendirilmeleri, kurumlarda kalite kültürünü oluşturmaları ve en önemlisi de yapılan tüm akreditasyon çalışmalarını içselleştirilmeleri gerekmektedir.

Bununla birlikte;

- Bandırma Onyedi Eylül öğrencilerine belli periyodik dönemlerde akreditasyon, akreditasyonu ölçen kalite güvence sistemi ve değerlendirmesi konusunda eğitimlerin verilmesi,
- Öğrencilere kurumun belli komisyonlarında daha aktif olacak şekilde yer verilmesi,
- Öğrencilerin daha fazla ve sürdürülebilir çalışmalar ile akreditasyon farkındalıklarının arttırılması,
- Akreditasyon ve Kalite başlığı altında olan eğitim, konferans, fuar etkinliklerinin düzenlenmesi,
- Düzenlenen etkinliklere üniversite geneli katılım sağlanması,
- İlgili eğitimlerin sıralamaya göre akreditasyon algısı diğer fakülte ve meslek yüksekokullarında daha düşük olan birimlerde öncelikle uygulanması,
- Söz konusu çalışmanın dönemsel olarak tekrarlanması,
- Söz konusu çalışmanın akademik ve idari personele yönelik olarak da tekrarlanması ve böylece kurumun tamamında algının oluşturulması ve arttırılması,

- Akreditasyon algısı ya da farkındalığı ile ilgili seçmeli bir dersin üniversitede ders müfredatlarına konulması da gerekmektedir.

Sonuçlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, akreditasyon algılarının ölçülmesi sayesinde öğrenciler akreditasyon kavramının hayatın her köşesinde olduğunun daha çok bilincinde olmaktadır. Akreditasyonun hem değerlendirme süreci hem de güvence sistemi ile ölçülmesi sayesinde akreditasyona karşı olumlu ve daha yapıcı bir tutum da oluşmaktadır. Elde edilen sonuçlar özellikle Yüksel 2013 çalışmasının sonuçları ile benzerlik göstermektedir. İlgili çalışmada da akreditasyon kavramının kalite güvencesini denetlerken aynı zamanda onaylayan bir olgu ve bu kavramlarla ilişkili olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Etik Beyan

Çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında belirtilen tüm kurallara uyulduğu beyan edilmiştir.

Etik Kurul Onayı

Bandırma Onyedü Eylül Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu’ndan etik kurul onayı alınmıştır. Etik Kurul’ a gittiği tarih 24/03/2023, Toplantı no ve karar tarihi: 2023-3 27/03/2023

Çıkar Çatışması ve Finansal Katkı Beyanı

Yazar tarafından herhangi bir çıkar çatışması ve finansal katkı beyan edilmemiştir.

Yazarlık Katkı Beyanı

Çalışmanın tüm aşamaları yazarlar tarafından tasarlanmış ve hazırlanmıştır.

KAYNAKÇA

- Aktan, C. C., & Gencel, U. (2010). Yükseköğretimde akreditasyon. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 137-146.
- Ateş, M., & Aşçı, A. U. (2021). Okuryazarlık kavramı ve eğitimle ilişkili okuryazarlık türleri. *VII. TURKCESS Uluslararası Eğitim ve Sosyal Bilimler Kongresi*, 1-3.
- Ayvaz, B., Kuşakçı, A.O., & Borat, O. (2016). Kalite güvencesi ve akreditasyon süreçleri. *Yeni Türkiye*, 88, 1-8.

Trakya Üniversitesi Kalite ve Strateji Yönetimi Dergisi
Ocak 2025 Cilt 5 Sayı 1 (1-32)

Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi Kalite Koordinatörlüğü, (2024). Kalite Ekipleri,
Erişim Adresi: <https://kalite.bandirma.edu.tr/>

Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi (2024). Akreditasyon Algısının Ölçülmesi,
Erişim Adresi: <https://www.bandirma.edu.tr/tr/www/Haber/Goster/Universite-mizde-Akreditasyon-Algisinin-Olculmesi-ve-Okuryazarlik-Egitimi-Konulu-Konferans-Duzenlendi-22846>.

Bollen, K. A. (1989). *Structural equations with latent variables*. John Wiley & Sons

Büyüköztürk, Ş (2012). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı* (17. Baskı).
Ankara: Pagem Akademi.

Doğan, İ. (1999). Eğitimde kalite ve akreditasyon sorunu: Eğitim fakülteleri
üzerinde bir deneme. *Eğitim Yönetimi*, 20, 503-519.

Erkuş, L., & Özdemir, S.M (2010). Eğitim fakültelerinin akreditasyon sürecine hazır
olma durumlarına ilişkin öğretim elemanlarının görüşlerinin
değerlendirilmesi, *Ç.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38 (2010), 118-133.

Ertuğ, C. A. N. (2021). Öğrenci görüşlerine göre yükseköğretimde kalite göstergeleri
(Kırklareli üniversitesi örneği). *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim
Fakültesi Dergisi*, 8(1), 54-71.

Günel, E., Hatice, T. Ü. R. E., & Deveci, H. (2020). Akredite edilen sosyal bilgiler
öğretmenliği programı öğretmen adaylarına göre akreditasyon: Anadolu
Üniversitesi örneği, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 1015-
1034.

Herdman, E.A. (2010). Akreditasyon Süreci. (Çev. D. Sepit). *Hemşirelikte Eğitim
ve Araştırma Dergisi*, 7(2), 3- 5.

Karakaya, A., Kılıç, İ., & Uçar, M. (2016). Üniversite öğrencilerinin öğretim kalitesi
algısı üzerine bir araştırma. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Dergisi*, Özel Sayı 2, 40-55.

Karasar, N. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (26. bs.), Ankara: Nobel
Yayımları

Kavak, Y. (1999). Öğretmen eğitiminde yeni bir yaklaşıma doğru: Standartlar ve
akreditasyon. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 19(19), 313-
324.

Kılıçaslan, Ç. (2020). Yükseköğretimde akreditasyon. *Peyzaj*, (Özel Sayı), 10-18.

- Kline, R. B. (1998). Principles and practice of structural equation modeling. Guilford Press.
- Küçükkaya, B., Süt, H. K., & Yiğitbaş, C. Y. (2021). Akredite olan bir hemşirelik bölümünde eğitim alan öğrencilerin lisans eğitiminde akreditasyona yönelik düşünceleri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 11(2), 394- 400.
- Özdemir, M. (2015). Yükseköğretim kalite göstergeleri üzerine bir inceleme (Gaziantep Üniversitesi Örneği). *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(3), 191-207
- Özmen (2013). Örneklem ve örneklem dağılımları, Ed: Şıklar, E ve Özdemir, A (İstatistik II). AÖF Yayınları.
- Semerci, Ç. (2017). Akreditasyon algısı (AA) ölçeğinin geliştirilmesi: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(3), 1093-1104.
- Semerci, Ç., Semerci, N., Fatma, Ü. N. A. L., Yılmaz, E., Kaygın, H., Ulus, İ. Ç. & Yılmaz, Ö. (2021). Akademisyenlerin akreditasyon algılarının incelenmesi. *Asya Öğretim Dergisi*, 9(1), 1-14.
- Şenol, S., Sevgili, S. A., Kekeç, H. B., Orhan, A., & Sevinç, L. (2018). Öğrencilerin hemşirelik eğitiminde akreditasyon konusundaki görüşleri. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 34(3), 1-13.
- Sümer, N. (2000). Yapısal eşitlik modelleri: Temel kavramlar ve örnek uygulamalar [Structural Equation Modeling: Basic Concepts and Applications]. *Türk Psikoloji Yazıları*, 3(6), 49–74.
- Yavuz, M., & Gülmez, D. (2016). The assessment of service quality perception in higher education. *Education and Science*, 41(184), 251-265.